

BILTEN BR. 7

30. 07. 2019

Tiraž: 300 primeraka

Društvo za savetodavne i stručne poslove u poljoprivredi - Padinska Skela
Industrijsko naselje bb, 11213 Padinska Skela, Beograd
Telefon: 011 8871 175, 8871 550, Faks: 011 8871 125

SADRŽAJ:

1.Ugarmr Anka Kačarević	3
2.Suzbijanje višegodišnjih korova na strništu.....mr Eleonora Onć Jovanović,.....	4
3. Značaj žetvenih ostataka , Zlatko Vampovac dipl. inž,.....		5
4. AGROPONUDE.....		7
5. STIPS.....		8

UGAR

U prošlosti ugar je predstavljao bitan element plodoreda. Uloga ugara bila značajna radi obnavljanja plodnosti zemljišta tj. nakupljanja humusa i azota, suzbijanja štetnih pojava u zemljištu tzv. „zamor zemljišta“. Međutim, sa razvojem i unapređenjem poljoprivrede, ugar je u potpunosti nestao. Danas kad neko spomene ugar pomisli se na zapuštenu površinu. U Europskoj uniji Programom direktnih plaćanja ugar se svrstava u ekološki značajne površine za dobivanje dodatnih subvencija u okviru osnovnih plaćanja, i time se naglašava njegov značaj za eko sistem.

Zapravo, zemljište na ugaru je obradivo zemljište na kojem se ne sprovodi poljoprivredna proizvodnja. Ugar razvrstavamo na:

- crni ugar
- zeleni ugar

Pod crnim ugarom podrazumevaju se površine ostavljene na odmoru, obrađuju se, ali se ne zasniva usev.

Na površini pod zelenim ugarom zasniva se usev koji će biti zaoran u zelenom stanju u cilju zelenišnog đubrenja i poboljšanja svojstava zemljišta. Površina na ugaru ne sme zarasti u šikaru i korove, a održava se košenjem. Na površinama pod ugarom koje su ekološki značajne površine ne smeju se primenjivati zaštitna sredstva. Dakle, ugar je obradivo zemljište na kojem se ne proizvodi poljoprivredna kultura niti vrši ispaša, ali koje se održava u stanju pogodnom za ispašu ili obradu, te se može kositi. Iznikli biljni pokrov može se malčirati, tanjirati, plitko preorati, pokositi, ali ne sme se suzbijati herbicidima.

Usevi za zeleni ugar su leguminoze (lucerka, detelina, bob...) i neleguminozne biljke (repica, gorušica, uljana rotkva...) Seju se 25 – 100% veće količine semena od uobičajenih, kako bi usev bio gust i bolje izdržao konkurenciju sa korovima. Zaoravanjem ovih useva zemljište se obogaćuje sa 35-40 t/ha zelene mase i 100-200 kg/ha fiksiranog azota u zavisnosti od krmne leguminoze. Smatra se da se od ovih useva sa prinosom od 20-30t/ha zelene mase, nakon zaoravanja obrazuje količina humusa koja je ekvivalentna količini dobijene od 8-12 t/ha stajnjaka, dok količina azota zaorane mase iznosi 50-60 kg/ha trave, a druge neleguminozne biljke više doprinose stvaranju humusa, ali slabije oslobađaju hraniva, pogotovo ako se zaoravaju u kasnijim fazama porasta. Obično se zaoravaju biljke u fazi cvetanja, zelenu masu pre zaoravanja potrebno je usitniti radi lakše obrade. Pojedini usevi kao što su biljke iz familije Brassicaceae i facelija svojim prisustvom na njivi utiču na smanjenje prisustva ili totalno eliminišu nematode.

PSSS Padinska Skela
Mr Anka Kačarević

SUZBIJANJE VIŠEGODIŠNJIH KOROVA NA STRNIŠTU

U sistemu zaštite useva od višegodišnjih korova, nezaobilazan i jedan od najdelotvornijih načina hemijskog suzbijanja korova u usevima je primena **glifosata** na strništima. Ukoliko u njivi nema višegodišnjih korova, ovu meru ne treba primenjivati.

Količina primene zavisi od vrste korova i kreće se od 5 do 15 l/ha.

Prilikom primene glifosata na strništu ne treba žuriti, potrebno je **sačekati** da nikne većina korova i dostigne fazu u kojoj se najbolje suzbija. Obično je to 20-30 cm, ili pred cvetanje, (metličenje kod sirka) fiziološki je najpovoljnija jer tada počinje kretanje sokova naniže prema podzemnom stablu, i efekat je pojačan u tom smeru. Faza razvoja korova je veoma značajna pri planiranju tretiranja, nije velika greška i ako se zakasni malo. Veća je greška tretirati korove kada su u malom uzrastu.

Glifosat je neselektivni sistemski herbicid koji biljka usvaja lišćem. Nakon usvajanja kreće se naviše i naniže u biljci, a inaktivira se ako dođe do dodira sa zemljištem. Primenuje se folijarno i usvaja se uglavnom kroz kutikulu. Mehanizam delovanja je inhibicija biosinteze aromatičnih aminokiselina neophodnih za sintezu proteina. Nagomilava se u podzemnim delovima, mladim listovima i tačkama porasta biljke.

Simptomi delovanja su žutilo i odumiranje listova i podzemnih delova.

Količine preparata koji u sebi sadrži 480g/l akt. mat. zaviso od vrste korova su: **3 - 4 l/ha za** pirevinu **3,5 - 5 l/ha**, za divlji sirak iz rizoma **4 - 6 l/ha za** palamidu, koprive, nane, ljutić, štavelj, maslačak. **6 - 8 l/ha**, za zubaču, takođe **6 - 8 l/ha**, tretiranjem u fazi cvetanja za poponac njivski, i divlju kupinu - tretiranjem u vreme nedozrelih plodova, **8 - 12 l/ha za** rastavić

količina vode po hektaru je 200-400 l/ha, s tim da, nije nikakav problem ako se primeni i 200l/ha ali je važno usaglasiti količinu vode po hektaru sa veličinom dizni, tako da za 200l/ha trebaju dizne 2-4, a za 300-400 dizne br.6 sve ostale kombinacije ne odgovaraju pravilima funkcionisanja prskalice i ne garantuju uspeh, a u nekim slučajevima može doći i do štetnih posledica.

Glifosat se ne meša sa drugim preparatima, svako mešanje može dovesti do smanjenja efikasnosti. **Zbog fitotoksičnosti** treba sprečiti zanošenje kapi na susedne useve i zasade i zelene delove voća i vinove loze.

Na tretiranim površinama zabranjena je ispaša mlečne stoke, a korišćenje osušene trave za ishranu stoke dozvoljeno je 7 dana posle primene. Tretirana površina strništa se ne sme

obrađivati najmanje 7 dana posle primene, a tretirane korove ne treba zaoravati ili frezirati najmanje 2-3 nedelje posle primene.

mr Eleonora Onć Jovanović

ŽETVENI OSTACI - ORGANSKO ĐUBRIVO

U poljoprivrednoj proizvodnji na poljima gde se gaje različiti usevi, a u cilju proizvodnje hrane za ljude i životinje, ostaju značajne količine žetvenih ostataka. Oni imaju, pored visokog udela organske materije, deo mineralnih materija koje sadrže biogene elemente u različitim količinama. U poljoprivrednoj proizvodnji na našim poljima, godišnje ostaje preko 5 miliona tona žetvenih ostataka što može biti veliki potencijal za popravku strukture i plodnosti zemljišta. Žetveni ostaci poput slame, kukuruzovine, lišća šećerne repe i ostalo, mogu se neposredno zaorati uz primenu određenih postupaka.

Slama žita sadrži 0,45-0,65% N, 0,2-0,35 % P₂O₅ i 0,90-1,60% K₂O. Kao što se vidi, sadržaj N i P u slami je sličan njihovom sadržaju u stajnjaku, dok je sadržaj kalijuma nešto uvećan.

Kukuruzovina i ostaci suncokreta su jako bogati u kalijumu, lišće i glave šećerne repe u azotu i to do 1,2 %.

Žetveni ostaci leguminoza (gajenih za seme) ostavljaju visoke količine azota (0,5-0,7%), kalijuma i kalcijuma.

U svrhu ispitivanja mogućnosti direktne primene slame kao đubriva postavljen je veliki broj oglada u svetu, a njihovi rezultati ukazuju da nije bilo razlike ni u pogledu prinosa ni u osobinama zemljišta u odnosu na upotrebu stajnjaka.

Pri zaoravanju čitave količine žetvenih ostataka mora se znati da oni imaju širok odnos ugljenika i azota C/N i kreće se i do 100:1, što može uticati na smanjenje sadržaja lakopristupačnih biljnih hraniva, azota najviše, a onda i fosfora i sumpora i to usled intezivnog razvoja mikroorganizama koji ih razlažu. Ovo u svakom slučaju može uticati negativno na ishranu narednih useva. Kako bi se zreli organski ostaci brže mineralizovali ili humifikovali, preporučuje se prethodno usitnjavanje krupnih ostataka slame, kukuruzovine, stabljike suncokreta ..., na 10-15 cm i njihovo pravilno raspoređivanje po njivi uz obaveznu

primenu 0,3-0,5 kg azota na svakih 100 kg zaoranih biljnih ostataka ili su potrebne i veće količine azota (u zavisnosti od rezultata agrohemijskih analiza zemljišta) i to od 0,6-1 kg na svakih 100 kg žetvenih ostataka. Ispitivanja su pokazala da se sa primenom 0,6 kg N na 100 kg slame, i njenim zaoravanjem dobija slično dejstvo kao i kod stajnjaka. Veliki broj ogleda ukazuje da praksa primene slame i azotnih đubriva održava postojeće stanje humusa u zemljištu na istom nivou, kao i primena stajnjaka. Rezultati ovih ogleda pokazuju da je uz dodavanje N-đubriva, zaoravanje slame dalo vrlo slične rezultate kao zaoravanje stajnjaka. Produženo delovanje kod zaorane slame ispoljilo se naročito u trećoj godini.

Paljenje žetvenih ostataka koje je nažalost vrlo često na našim njivama, čist je gubitak kako za plodnost zemljišta tako i za naše poljoprivrednike. Pri paljenju, sva organska materija, azot i deo sumpora, gube se nepovratno dok P, K, Ca, Mg, Fe i drugi mikroelementi ostaju u zemljištu u vidu pepela. Mnoga istraživanja su pokazala da se paljenjem žetvenih ostataka ne postiže čak ni osnovna želja uništavanja semena korovskog bilja. Ustanovljeno je da je u poslednjim decenijama došlo do smanjenja humusa u zemljištima za 0,2 do 0,81%, u proseku za 0,38%. Pojava pada dragocenog humusa u obradivom zemljištu, nastala je prvenstveno usled spaljivanja žetvenih ostataka, njihovog odnošenja sa parcela, neadekvatne obrade zemljišta, nedovoljne primene organskih đubriva (stajnjaka, osoke, treseta ...), erozije i dr.

Zaoravanjem žetvenih ostataka ne utiče se samo na povećan sadržaj organske materije u zemljištu, već se direktno utiče i na vodno-vazdušni režim zemljišta, na bolju aeraciju, na povećan sadržaj kiseonika, a time i na razvoj korenovog sistema. Boljim vodno-vazdušnim režimom, utiče se na brže proceđivanje letnjih padavina u dublje slojeve te manje gubitke vlage isparavanjem. Zaoravanje žetvenih ostataka treba vršiti odmah po skidanju useva, a najbolji efekti se postižu dodavanjem određene količine tečnih organskih đubriva (osoka, tečni stajnjak) preko biljnih ostataka. U nedostatku istih od mineralnih azotnih đubriva je najbolje koristiti odgovarajuću količinu UREE ili nekog drugog azotnog đubriva u zavisnosti od pH zemljišta. Takođe je poželjno i primeniti odgovarajuće mikrobiološke preparate koji će obezbediti dovoljan broj odgovarajućih mikroorganizama i na taj način brži početak razgradnje organske materije.

Zlatko Vampovac dipl. inž.

BERZA POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA NA INTERNETU

Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine je pre dve godine pokrenulo sajt www.agroponuda.com HYPERLINK "http://www.agroponuda.com/" sa ciljem da se poljoprivrednim proizvođačima pruži mogućnost da lakše i brže prodaju svoje poljoprivredne proizvode putem interneta. Agroponuda je berza poljoprivrednih proizvoda i sprovodi se u cilju promovisanja malih poljoprivrednih gazdinstava koja funkcionišu kao porodična gazdinstva. Podaci o ponuđačima poljoprivrednih proizvoda postavljaju se besplatno na portal www.agroponuda.com. Na taj način se stvara baza tržišnih podataka raspoloživih poljoprivrednih proizvoda i stvara se podrška njihovom plasmanu na području čitave Republike Srbije. Svi poljoprivredni proizvođači koji su zainteresovani za ovakav način prodaje poljoprivrednih proizvoda, mogu se obratiti savetodavcima Poljoprivredne stručne i savetodavne službe "Padinska Skela" radi postavljanja podataka na sajt.

Potrebni podaci su: Ime i prezime, adresa, broj poljoprivrednog gazdinstva, vrsta i količina proizvoda i kontakt telefon.

OBJAVLJENE PONUDE OD STRANE PSSS PADINSKA SKELA U PRETHODNOM PERIODU 23.06.2019. DO 30.07.2019. GODINE

U gore navedenom periodu nije bilo objavljenih agroponuda.

KATEGORIJA	BROJ OBJAVLJENIH PONUDA	REALIZOVANO
VOĆE	-	-
ŽIVA STOKA	-	-
POVRĆE	-	-
RATARSKI USEVI	-	-

Pregled cena (RSD) sa zelene, kvantaške i stočne pijace u Beogradu za period
26.06.2019.- 30.07.2019. godine

Povrće			Voće			Pijačna cena stoke	
Proizvod	Kvantaš	Zelena	Proizvod	Kvantaš	Zelena	Proizvod	Živa vaga
	Din/kg	Din/kg		Din/kg	Din/kg		Din/kg
Blitva	25.00	30.00	Banana	150.00	150.00	Tovljenjenci (80-120 kg)	162.50
Brokola	250.00	250.00	Breskva	100.00	250.00	Bikovi(≥500kg , HF rasa)	225.00
Krastavac salatar	70.00	100.00	Kajsija	100,00	600.00	Bikovi(≥500kg , SM rasa)	235.00
Krompir beli	40.00	120.00	Kruška	200.00	350.00	Stočna hrana	
Kupus	22.00	60.00	Kruška	150.00	200.00		
Luk crni	40.00	150.00	Nektarina	100.00	900.00	Lucerka seno u balama(cena/k g)	18.00
Paprika šilja	150.00	150.00	Nar (sve sorte)	300.00	/	Kukuruz,džak 50 kg, okrunje, fino sušen	17.00
Paradajz	90.00	160,00	Limun	155.00	250.00	Pšenica	20.00
Tikvice	45.00	80.00	Orah (očišćen)	750.00	900,00	Stočni ječam	23.00
Zelena salata	39.00	60.00	Pomoran dža	95.00	200.00	Stočno brašno džak od 33kg	20.00